

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat Polgármesterétől

4. sz. napirend

ELŐTERJESZTÉS

**A Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. november 28-i ülésére**

Tárgy: Az adózás helyzete, helyi adórendelet felülvizsgálata

Előterjesztő: Szőke László polgármester

Az előterjesztést megtárgyalja: Pénzügyi- Gazdasági és Ügyrendi, Jogi
Bizottság

A 2023. III. negyedévi adószámlák alakulásának szöveges beszámolója

Mostani beszámolóunkkal a 2023. év szeptember 30-ig végzett adóhatósági feladataink eredményéről kívánjuk a Tisztelt Képviselő-testületet tájékoztatni. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzat lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, ennek egyik fontos eleme a helyi adók rendszere. Az önkormányzat képviselő-testületének egyik alapjoga, hogy önkormányzati rendelet útján a helyi adóztatást szabályozza. Egyes adók, díjak (gépjárműadó, talajterhelési díj) esetében központi egységes szabályozás alapján, míg a helyi adók esetében törvényi keretek között, de helyi rendeletalkotás szabályozza az adóztatást.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) felhatalmazása alapján az önkormányzat kizárólagos joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Törvényi keretek között a képviselő-testület dönt a helyi adók bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről.

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat a helyi adók jelenleg alkalmazott adómértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg. A helyi adóztatás az önkormányzat kezében továbbra is olyan lehetőség, amely a helyi vagyoni érdekelttséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók is adóztathatóak legyenek.

A rendeletek megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

Helyi adókat érintő uniós megfelelés tekintetében az egyes tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy milyen adónemek működtetését bízzák az önkormányzatokra, illetve milyen korlátokat állítanak számukra. A Htv. az önkormányzati rendeleteknek a közösségi támogatási szabályokkal való összhangja érdekében már keretek közé szorítja az önkormányzatok kedvezmény-, mentességnyújtási lehetőségét.

Az önkormányzati adóhatósági munka keret szabályait - 2018 január 1. napjától - az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az eljárás során az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.), az adóigazgatási eljárás részletszabályairól 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet, a 2017. évi CLIII. törvény az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásokról, a 2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól (a továbbiakban: Eüsztv.), a 451/2016.(XII.19.) kormányrendelet az elektronikus ügyintézés részletszabályairól, valamint a végrehajtási eljárás során a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) tartalmazza.

Külön ki kell emelni az adatok személyes védelmét és az adótitok fontosságát, figyelemmel arra, hogy az adóhatóságot a hivatali eljárása során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

Az adóhatósági munka a korábbi évekhez hasonlóan az alábbi adónemekre, illetve főbb feladatokra terjednek ki:

- Gépjárműadó (2021. január 1-től a beszedés az állami adóhatóság hatásköre, a korábbi évek kintlévőségeinek behajtása viszont továbbra is a mi feladatunk maradt.)
- Helyi adók (magánszemély kommunális adója, iparüzési adó)
- Talajterhelési díj
- Késedelmi pótlék
- Mulasztási bírság
- Hatósági bizonyítványok, adóigazolások kiállítása
- Államigazgatási eljárási illeték beszedése
- Az adószámlák pénzforgalmi könyvelése
- Adatszolgáltatás a Magyar Államkincstár felé
- Kapcsolattartás társhatóságokkal - belső információk nyújtása.
- Kapcsolattartás az adózókkal és képviselőikkel

2023. szeptember 30-ig 2604 db ügyirat érkezett be a hivatalba, ebből 1911db adóügyirat volt. Ez a beérkezett iratoknak a 73,39%-át jelentette. A beérkezett iratokkal együtt 2485 db alszám keletkezett. Ez a szám is mutatja, hogy rendkívül sok ügyirat keletkezik, melyek feldolgozása jelentős teher egy önkormányzat számára.

Az ügyintézési határidők betartása feszített munkatempót kíván meg, melyet tovább nehezít a bevallási határidőkhöz, negyedéves jelentésekhez, illetve az adó év zárásához, indításához kapcsolódó munkatorlódás, emellett az adófizetési készséggel összefüggésben jelentkező adóbehajtási ügyek, problémás ügyek számának szaporodása.

Az önkormányzat illetékességi területén élő, illetve itt vállalkozási tevékenységet folytató, valamint adóköteles vagyontárggyal rendelkező adózók jelentős része az adóügyi dolgozó munkáján keresztül találkozik az Önkormányzati Hivatallal. Az adóhatósági munka jelentős részét kitevő ügyiratok (véglegesítendő határozatok, felszólítások, egyéb hivatalos iratok) kézbesítése térítvevényesen történik. Az éves adóbefizetési kötelezettségről szóló értesítők, a törvény által kötelezően minden évben október 31-ig kiküldendő folyószámla-egyenlegközlők – magánszemélyek részére- normál postai küldeményként – vállalkozások és egyéni vállalkozók részére elektronikusan - kerülnek postázásra. Az Art. előírása alapján az ügyintézési határidő általánosságban 30 nap.

Adóügyekben az adózó és az önkormányzati adóhatóság közötti elektronikus kapcsolattartás az Eüsztv alapján 2018. január 1-től hatályos. A 2019-es év egyik meghatározó feladata volt, hogy ezt a gyakorlatba is áthelyezzük. Sajnos nagyon sok vállalkozó nem ismeri a változásokat, illetve idegenkedik az elektronikus ügyintézésről. Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLII. törvény (továbbiakban: Air.) 36. § (a kapcsolattartás általános szabályai) szerinti (1) bekezdés alapján az adóhatóság írásban, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényben (a továbbiakban: Eüsztv.) meghatározott elektronikus úton (a továbbiakban együtt: írásban) vagy személyesen, írásbelinek nem minősülő elektronikus úton (a továbbiakban együtt: szóban) tart kapcsolatot az adózóval és az eljárásban résztvevőkkel.

Az egyéni vállalkozási tevékenységet folytató természetes személyek is elektronikus kapcsolattartásra és elektronikus ügyintézésre kötelezettek az önkormányzati adóhatóságunk felé. Ha az egyéni vállalkozónak több egyéb adónemben is van adókötelezettsége

(építményadó, magánszemélyek kommunális adója, gépjárműadó stb.), akkor az elektronikus kapcsolattartás és elektronikus ügyintézés ezekre az ügyekre is kiterjed.

A helyi adó bevételek 409 millió forint tervezett összeggel kerültek be a 2023. évi költségvetésbe.

A gépjárműadó korábbi évek elmaradásának beszedése továbbra is a mi feladatunk maradt. Azonban e teljes összeget a MÁK megfelelő számlájára tovább kell utalnunk havonta, a következő hónap 10. napjáig.

A gépjárműadó hátralékból beszedett összeg szeptember 30-ig 55.520.-Ft volt.

Iparüzési adóban a mikro-, kis-, és középvállalkozások –a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020.(XII.22.) Korm. rendelet 1. §-a szerint- benyújtott nyilatkozata alapján az iparüzési adóelőlegük felezésre került, és ha a bevallás benyújtásakor is megfelelnek a követelményeknek akkor a jelenleg 1,9%-os mérték helyett 1%-os mértéket kell csak megfizetniük. **2022. évben még így számoltak el, 2023. január 1-től pedig az előlegek már a –korábban megszavazott- 2%-os mértékben kerültek megállapításra. A 2 % -ra emelés igazi hatása a szeptemberi előlegek fizetésénél jelentkezett. (A márciusi előlegek megállapítása még 1,9%-os mérték figyelembevételével történt, a 2021. évről beadott iparüzési adó bevallások alapján.)**

Összességében nagyon jól alakult a III. negyedév. Az óvatosság elve miatt a telekadó tekintetében kevesebb összeg került be a költségvetésbe. A 2014. évben történt törvényi változás miatt a belterületen fekvő 1 ha alatti földterületek, melyek teljes területe tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll,- és ennek tényét az illetékes mezőgazdasági igazgatási szerv az adóévben igazolja-, akkor abban az évben mentesíteni kell a telekadó fizetési kötelezettség alól. Ez 2023. évben 1 összefüggő nagy területünket érinthetett. A mai napig még nem érkezett be az igazolás arra vonatkozóan, hogy megfelelt 2023-ban is a feltételeknek. (8588850.-Ft bevétel kiesést okozott ez a törvényi változás 2023-ban. 2023-ban a III. negyedévi zárásig nem került beadásra ilyen jellegű kérelem. Jelenleg az I. félévi befizetés -4294421.-Ft- még a számlánkon van. Telefonon történt egyeztetés alapján a kamarai igazolás kiadása folyamatban van, mely alapján majd a **4.294.421.-Ft-ot vissza kell utalnunk.**

A Prologis Park szerencsére jelenleg telt házzal „működik”, nagy összegekkel hozzájárulva az önkormányzat által kötelező illetve vállalt feladatai kiadásainak finanszírozásához. Természetesen a „törzs” iparüzési adóalanyaink továbbra is jelentős összegekkel járulnak hozzá az önkormányzat költségvetésének ezen tételéhez. A 2016. évben bekapcsolódott DUVENBECK-féle beruházás, 2023. évben összeg tekintetében továbbra is a legnagyobb adófizetők.

Csak tájékoztató jelleggel: a gépjárműadó III. negyedév végéig beszedett összege: 55.520.-Ft-tal növelte az ország költségvetéseinek bevételi oldalát.

Adózóink összetétele adónemenként

Adónem	Adózók száma (fő)
Építményadó	236
Telekadó	133
Magánszemélyek kommunális adója	1252
beszedett idegenforgalmi adó	14
helyi iparűzési adó	402

Az összegek ilyen mértékű alakulásában nagy szerepe van annak, hogy a végrehajtási eljárásokat év közben folyamatosan próbáltam beépíteni a mindennapi teendők közé.

126 db fizetési felszólítást kézbesítettem, 80 db inkasszót bocsátottam ki, jelzálogjog bejegyzés történt 8 esetben, illetve az újonnan felderített adóalanyok száma (23 db) növelte a behajtásból származó bevételeinket. A III. negyedéves zárás után kerül sor a magánszemélyek esetében a tartozások behajtására. (1 db tértivevényes levél kiküldése 1150.-Ft postaköltséggel jár.) A vállalkozásokkal és az egyéni vállalkozókkal elektronikusán kell kommunikálnunk, ez jelenleg költségmentes.

A napi munkába beiktatva utcák szerint folyik az egész területet átfogó – tulajdoni lap szerinti-építményadó, telekadó, kommunális adó fizetésének, bevallás beadásának ellenőrzése. Ennek eredményeként eddig 23 olyan eset került napfényre ahol nem történt adófizetés az ingatlan után, vagy csak az ellenőrzést követően nyújtotta be az idei évre az adatbejelentést. (Építményadó, telekadó, magánszemélyek kommunális adója.)

A III. negyedév lezárása után a sikertelen fizetési felszólítások további végrehajtása folyamatban van. Ezek kiterjedhetnek a bankszámláról való letiltásra, illetve jövedelemből történő tiltásra is.

Mindezek alapján a behajtott összegek alakulása adónemenként:

Adónem	Összeg
Iparűzési adó	13782543.-
Késedelmi pótlék	856110.-
Építményadó:	3999553.-
Telekadó:	3994800.-
Kommunális adó	275063.-
Idegenforgalmi adó	0.-
Bírság	150182.-
Összesen:	23058251.-

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény normaszövegében használt „erre a célra rendszeresített nyomtatvány” megfogalmazása alatt a kötelező elektronikus ügyintézés esetén a formalizált elektronikus űrlapokat kell érteni. Az elvárt adózói magatartás ebben az esetben az, hogy ha van közzétett (formalizált) elektronikus nyomtatvány az adott célra, akkor azt azon kell teljesíteni. Ha nincs megfelelő elektronikus űrlap, akkor azt az iratot E-papíron, vagy az adóhatósággal előre egyeztetett más módon kell eljuttatni az adóhatósághoz. Az Eüsztv. alapján

elektronikus ügyintézésre kötelezettektől 2018.01.01.-et követően papír alapon ügyindító dokumentumot az önkormányzati adóhatóság befogadni nem köteles. A papír alapon beadott iratok (kérelmek, bevallások, változásbejelentések stb.) joghatás kiváltására nem alkalmasak, ha azt az adózó nem nyújtotta be elektronikusan, akkor az adózó ebben az esetben bírságot kaphat. Természetesen szem előtt tartva az adózók érdekeit a bírságolástól az idei évben eltekintettünk, azonban nyomatékosan felhívtuk az ügyfelek figyelmét a jogszabályváltozásra.

A természetes személy ügyfelek kérelmeiket, bevallásaikat továbbra is beadhatják papíralapon. A természetes személy ügyfelek a Kormány által biztosított elektronikus azonosítási módok (ügyfélkapu) segítségével vehetik igénybe az ún. e-Papír szolgáltatást, melyen keresztül írhatnak beadványt, illetve ahhoz csatolt dokumentum terjeszthető elő az önkormányzati adóhatóságunk felé. A szolgáltatás elérése: <https://epapir.gov.hu> A természetes személy ügyfelek is beadhatják kérelmeiket, bevallásaikat a fentebb említett címen az E- ügyintézés menüpontban elérhető módon, de ez számukra nem kötelező, csak lehetőség. Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 7. Az adófizetés módja, időpontja alcímében szereplő 20. § -a szerint: (2) A pénzforgalmi számlanyitásra nem kötelezett adózó a fizetési kötelezettségét belföldi fizetési számlájáról történő átutalással vagy készpénz-átutalási megbízással köteles teljesíteni. Az adóhatóság email címén a kapcsolattartásnak csak olyan formája lehetséges, amely nem vált ki joghatást (pl. általános tájékoztatás).

Az alkalmat megragadva apellálva a képviselők lakossággal való folyamatos kapcsolattartására és információ cseréjére, ezúton is szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy az adózókat bejelentési (bejelentkezési, változás-bejelentési) adatszolgáltatási kötelezettség terheli amennyiben tulajdoni és használati viszonyaiban változás következik be (pl.: ingatlanulajdont szerez, használati jog jogosultjává válik, vagy ilyen adótárgytól megváltik). Az erre vonatkozó bejelentési kötelezettség elmulasztása mulasztási bírság kivetésére ad alapot az adóhatóságnak.

Összességében elmondható és általános tényként megállapítható, hogy az adófizetésre kötelezettek körében az ország gazdasági helyzetében tapasztalható változások tükröződnek. Az a tény, hogy a megélhetés fokozatosan nehezebb lesz, kihat az adófizetők fizetési moráljára, illetőleg képességére is. Elsősorban az iparüzési adó tekintetében jelent nagy problémát az a tény, hogy egyes vállalkozások fizetéseképtelensége kihat más vállalkozások likviditására is, ami késedelmes adófizetés (nem fizetés) veszélyét vetítheti előre. Ugyanakkor el kell mondanunk azt is, hogy az adóalanyok nagyobb része mindezek ellenére rendben és határidőben teljesít a szükséges mértékben együttműködik az adóhatósággal. Természetesen negatív tapasztalatokat is érzékelünk, ami mellett nem mehetünk el szó nélkül és a jövőben is az adóhatóság elsődleges feladataként fogja kezelni azt, hogy az adóelkerülést a lehetőségeihez mérten visszaszorítsa, csökkentse. Ebben továbbra is óriási segítséget jelent számomra, hogy 2016. január 1-től 1 évben egyszer az év első napjáról szóló állapotot a Földhivatal ingyenesen a rendelkezésünkre bocsájtja. Ehhez megvásároltuk a Földkönyv nevű programot amely nagyon megkönnyíti ennek az adatrengetegnek a feldolgozását.

Végezetül pedig szeretném megköszönni minden adózó állampolgárnak az együttműködést!

Hegyeshalom, 2023. október 2.

*Molnárné Bejczy Anita
vezető-főtanácsos*

Előterjesztés

Tárgy: A helyi adókról szóló rendelet felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

A képviselő-testület minden évben felülvizsgálja a helyi adókról szóló rendeletét. A többször módosított 11/2015. (XI. 27.) önkormányzati rendelet a helyi adókról 2016. január 1-jén lépett hatályba. Az adómértékek tavalyi évben ilyenkor emelésre kerültek a 13/2022. (XI.25.) adórendelettel az önkormányzat pénzügyi stabilitásának megőrzése érdekében. Az adózás helyzetéről szóló beszámolóban olvashatták, hogy a rendelet elérte célját. Jelen gazdasági helyzetben a lakosság nem sújtható további adóterhekkel, így javaslom, hogy a hatályban lévő rendeletben megállapított adómértékeken most ne változtassunk.

Határozati javaslat:

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló rendeletét felülvizsgálta, nem kíván adómértéket emelni.

Felelős: Szőke László polgármester

Wiegerné Mészáros Erika jegyző

Határidő: azonnal

Hegyeshalom, 2023.11.24.

Szőke László sk.
polgármester